

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 8. mája 2008*

Vo veci C-14/07,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článkov 68 ES a 234 ES, podaný rozhodnutím Bundesgerichtshof (Nemecko) z 21. decembra 2006 a doručený Súdnemu dvoru 22. januára 2007, ktorý súvisí s konaním:

Ingenieurbüro Michael Weiss und Partner GbR

proti

Industrie- und Handelskammer Berlin,

za účasti:

Nicholas Grimshaw & Partners Ltd,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas (spravodajca), sudcovia U. Löhmus a J. Klučka, P. Lindh, a A. Arabadjiev,

* Jazyk konania: nemčina.

generálna advokátka: V. Trstenjak,
tajomník: B. Fülöp, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 24. októbra 2007,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Ingenieurbüro Michael Weiss und Partner GbR, v zastúpení: N. Tretter, Rechtsanwalt,
- Industrie- und Handelskammer Berlin, v zastúpení: H. Raeschke-Kessler, Rechtsanwalt,
- Nicholas Grimshaw & Partners Ltd, v zastúpení: P.-A. Brand a U. Karpenstein, Rechtsanwälte,
- česká vláda, v zastúpení: T. Boček, splnomocnený zástupca,
- francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues a A.-L. During, splnomocnení zástupcovia,
- talianska vláda, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci W. Ferrante, avvocato dello Stato,

— slovenská vláda, v zastúpení: J. Čorba, splnomocnený zástupca,

— Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: W. Bogensberger, neskôr A.-M. Rouchaud-Joët a S. Grünheid, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 29. novembra 2007,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 8 nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (Ú. v. ES L 160, s. 37; Mim. vyd. 19/001, s. 227).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Industrie- und Handelskammer Berlin (ďalej len „IHK Berlin“) a architektonickou kanceláriou Nicholas Grimshaw & Partners Ltd (ďalej len „kancelária Grimshaw“), spoločnosťou podľa anglického práva, v súvislosti so žalobou o náhradu škody spôsobenej chybným stavebným projektom, ktorá prizvala do konania Ingenieurbüro Michael Weiss und Partner GbR (ďalej len „kanceláriu Weiss“) so sídlom v Aachene.

Právny rámec

Právo Spoločenstva a medzinárodné právo

3 Odôvodnenia č. 8 a 10 nariadenia č. 1348/2000 znejú takto:

„(8) Na dosiahnutie efektívnosti tohto nariadenia sa možnosť odmietnuť doručenie písomností obmedzuje iba na výnimočné situácie.

...

(10) Z dôvodu ochrany záujmov adresáta by sa doručenie malo vykonať v úradnom jazyku alebo v jednom z úradných jazykov miesta, kde sa má doručiť, alebo v inom jazyku odosielajúceho členského štátu, ktorému adresát rozumie.“

4 Článok 4 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Súdne písomnosti sa zasielajú priamo a čo najrýchlejšie medzi orgánmi určenými podľa článku 2.“

5 Článok 5 tohto nariadenia, nazvaný „Preklad písomností“, stanovuje:

„1. Odosielajúci orgán, ktorému navrhovateľ predloží písomnosť na zaslanie, ho poučí, že adresát môže odmietnuť prijatie písomnosti, ak nie je vyhotovená v jednom z jazykov podľa článku 8.

2. Navrhovateľ znáša všetky náklady prekladu pred zaslaním písomnosti bez ohľadu na možnosť neskoršieho rozhodnutia súdu alebo príslušného orgánu o tom, kto tieto náklady uhradí.“

6 Článok 8 nariadenia č. 1348/2000, nazvaný „Odmietnutie prevzatia písomnosti“, stanovuje:

„1. Prijímajúci orgán informuje adresáta, že môže odmietnuť prevziať doručovanú písomnosť, ak nie je v jednom z týchto jazykov:

a) v úradnom jazyku prijímajúceho členského štátu alebo ak je v danom členskom štáte viac úradných jazykov, v úradnom jazyku alebo v jednom z úradných jazykov miesta, kde sa má doručiť,

alebo

b) jazyku odosielajúceho členského štátu, ktorému adresát rozumie.

2. Ak bol prijímajúci orgán informovaný, že adresát odmieta prevziať písomnosť podľa odseku 1, okamžite o tom informuje odosielajúci orgán osvedčením podľa článku 10 a vráti žiadosť a písomnosti, ktorých preklad sa vyžaduje.“

7 Článok 19 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Ak sa do iného členského štátu malo zaslať predvolanie [mal zaslať návrh na začatie konania — *neoficiálny preklad*] alebo iná rovnocenná písomnosť podľa ustanovení tohto nariadenia na účely doručenia a odporca sa nedostavil, nemožno vydať rozsudok [súd preruší konanie — *neoficiálny preklad*], pokiaľ sa nezistí, že:

- a) písomnosť sa doručila spôsobom predpísaným právnym poriadkom prijímajúceho členského štátu pre doručovanie písomností vo vnútroštátnych konaniach osobám na jeho území, alebo

- b) písomnosť sa skutočne odovzdala odporcovi alebo doručila do jeho bydliska iným spôsobom ustanoveným týmto nariadením,

a že v každom z týchto prípadov sa doručenie alebo odovzdanie uskutočnilo v dostatočnom časovom predstihu, aby sa odporca mohol hájiť.“

- 8 Ostatné odseky článku 19 nariadenia č. 1348/2000 upravujú osobitné prípady týkajúce sa nedostavenia sa odporcu.
- 9 Článok 26 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42) znie takto:

„1. Ak je osoba, ktorá má bydlisko v jednom členskom štáte, žalovaná na súde iného členského štátu a nedostaví sa na tento súd, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc, ak si právomoc nemôže založiť na ustanoveniach tohto nariadenia.

2. Súd preruší konanie dovtedy, kým sa nepreukáže, že žalovaný mal možnosť prevziať písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocennú písomnosť v dostatočnom čase, aby mohol pripraviť svoju obhajobu alebo na tento účel sa prijali všetky potrebné kroky.

3. Článok 19 nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000... sa uplatní namiesto odseku 2, ak sa písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť musela doručovať z jedného členského štátu do iného členského štátu podľa tohto nariadenia.

4. Ak nemožno uplatniť ustanovenia nariadenia (ES) č. 1348/2000, uplatní sa článok 15 Haagskeho dohovoru z [roku] 1965 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach do cudziny, ak sa písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť musela doručovať podľa tohto dohovoru.“

10 Článok 34 bod 2 nariadenia č. 44/2001 stanovuje, že rozhodnutie vydané v jednom členskom štáte sa v druhom členskom štáte neuzná „v prípade, že bolo vydané bez účasti žalovaného v konaní, ak sa mu nedoručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom čase a takým spôsobom, aby si mohol zabezpečiť obhajobu, okrem prípadu, že žalovaný opomenul začať konanie, ktorým by napadol rozsudok, keď tak mohol urobiť“.

11 Takéto ustanovenia upravuje aj dohovor z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32), zmenený a doplnený dohovorom z 9. októbra 1978 o pristúpení Dánskeho kráľovstva, Írska, a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska (Ú. v. ES L 304, s. 1, a — zmenené znenie — s. 77), dohovorom z 25. októbra 1982 o pristúpení Helénskej republiky (Ú. v. ES L 388, s. 1), dohovorom z 26. mája 1989 o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky (Ú. v. ES L 285, s. 1) a dohovorom z 29. novembra 1996 o pristúpení Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédскеho kráľovstva (Ú. v. ES C 15, 1997, s. 1, ďalej len „Bruselský dohovor“).

12 Článok 20 tohto dohovoru sa týka rozsudku pre zmeškanie.

13 Článok 27 bod 2 tohto dohovoru stanovuje:

„Rozhodnutia sa neuznajú:

...

2. ak sa žalovanému nezúčastnenému na konaní nedoručil návrh na začatie konania alebo rovnocenná písomnosť riadne a včas tak, aby si mohol zabezpečiť obhajobu.

...“ [*neoficiálny preklad*]

¹⁴ Článok 5 Haagskeho dohovoru z 15. novembra 1965 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach do cudziny [*neoficiálny preklad*] (ďalej len „Haagsky dohovor z roku 1965“) stanovuje:

„Ústredný orgán dožiadaného štátu doručí písomnosť, alebo zabezpečí jej doručenie:

- a) buď spôsobom ustanoveným právnou úpravou dožiadaného štátu pre doručovanie písomností vyhotovených v tomto štáte a určeným osobám, ktoré sa nachádzajú na jeho území, alebo

- b) osobitnou formou požadovanou navrhovateľom, pokiaľ nie je v rozpore s právnym poriadkom dožiadaného štátu.

...

Ak sa má písomnosť doručiť podľa odseku 1, ústredný orgán môže požadovať, aby bola spísaná v úradnom jazyku alebo v jednom z úradných jazykov dožiadaného štátu alebo aby sa do takého jazyka preložila...“ [*neoficiálny preklad*]

15 Článok 15 prvý odsek tohto dohovoru stanovuje:

„Ak sa mal do cudziny zaslať návrh na začatie konania alebo iná rovnocenná písomnosť na účely doručenia podľa ustanovení tohto dohovoru a žalovaný sa nedostavil, súd preruší konanie, pokiaľ sa nezistí, že:

- a) písomnosť bola doručená spôsobom ustanoveným právnou úpravou dožiadaného štátu pre doručovanie písomností vyhotovených v tomto štáte a určeným osobám, ktoré sa nachádzajú na jeho území alebo

- b) písomnosť sa skutočne odovzdala žalovanému alebo doručila do jeho bydliska iným spôsobom ustanoveným týmto dohovorom,

a že v každom z týchto prípadov sa doručenie alebo odovzdanie uskutočnilo včas na to, aby sa žalovaný mohol brániť.“ [*neoficiálny preklad*]

16 Článok 20 prvý odsek písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1965 uvádza, že dohovor neodporuje tomu, aby sa zmluvné štáty dohodli o neuplatnení predovšetkým článku 5 tretieho odseku v súvislosti s použitím jazykov.

Vnútroštátne právo

- 17 Návrh na začatie konania je vymedzený § 253 občianskeho súdneho poriadku („Zivilprozessordnung“). Toto ustanovenie stanovuje:

„1. Žaloba je podaná doručením podania (návrhu).

2. Návrh musí zahŕňať:

(1) určenie účastníkov konania a príslušného súdu;

(2) presné vymedzenie predmetu a dôvodu nároku, ktorého sa domáha, ako aj presné návrhy.

3. V návrhu sa musí okrem toho uviesť, keďže od toho závisí určenie príslušného súdu, hodnota predmetu sporu, ibaže by predmetom sporu bola konkrétna peňažná suma, a musí sa v ňom upresniť, či existujú dôvody, ktoré by bránili tomu, aby vo veci rozhodol samosudca.

4. Navyše sa na návrh uplatnia aj všeobecné ustanovenia týkajúce sa podaní.“

18 § 131 občianskeho súdneho poriadku má názov „Priložené písomnosti“. Znie takto:

„1. Písomnosti, ktorými disponuje účastník konania a na ktoré odkazuje podanie, musia byť pripojené k tomuto podaniu, a to vo forme originálu alebo kópie.

2. Ak sa odkaz týka len jednotlivých častí písomnosti, stačí priložiť výňatok, ktorý obsahuje úvodnú časť písomnosti týkajúcu sa veci, účelu, dátumu a podpisu.

3. Ak sú tieto písomnosti známe druhej strane alebo ak majú značný rozsah, stačí uviesť, o ktoré písomnosti presne ide, a ponúknuť ich druhej strane na preskúmanie.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

19 Na základe zmluvy o architektonické dielo požaduje IHK Berlin od kancelárie Grimshaw náhradu škody spôsobenej chybným projektom. Táto kancelária sa totiž v uvedenej zmluve zaviazala poskytnúť služby v podobe vypracovania stavebného projektu v Berlíne.

20 V bode 3.2.6 zmluvy o architektonické dielo sa zmluvné strany dohodli:

„Služby sa poskytnú v nemeckom jazyku. Písomný styk medzi [IHK Berlin] a dodávateľom [kanceláriou Grimshaw] a úradmi a verejnými inštitúciami sa bude uskutočňovať v nemeckom jazyku.“

21 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru, čo bolo potvrdené aj na pojednávaní, vyplýva, že táto zmluva sa riadila nemeckým právom (článok 10.4 zmluvy) a že v prípade sporu budú vecne príslušné súdy v Berlíne (bod 10.2 zmluvy).

22 Kancelária Grimshaw prizvala do konania kanceláriu Weiss.

23 V žalobe IHK Berlin, ktorá bola súčasťou spisu predloženého Súdnemu dvoru, sa citujú rôzne dôkazy, na ktoré sa IHK Berlin odvoláva na podporu svojich žalobných dôvodov. Tieto dôkazy sú priložené k žalobe v rámci spisu, ktorý tvorí približne 150 strán.

24 Ako uvádza vnútroštátny súd, ich obsah je navyše čiastočne reprodukováný v žalobe. Uvedené prílohy zahŕňajú zmluvu o architektonické dielo, ktorá bola uzavretá medzi zmluvnými stranami, dodatok k tejto zmluve, ako aj jeho návrh, výpis zo zoznamu výkonov, mnohé písomnosti, akými sú technické správy, zúčtovania alebo výňatky z nich, ako aj viacero listov, vrátane listov od Grimshaw, ktoré sa týkali korešpondencie s podnikmi poverenými zisťovaním a odstránením väd, ktoré sú predmetom sporu vo veci samej.

- 25 Po tom, ako kancelária Grimshaw odmietla prevziať žalobu z dôvodu absencie jej prekladu do angličtiny, jej bola 23. mája 2003 v Londýne doručená anglická verzia tejto žaloby spolu s nepreloženými prílohami v nemčine.
- 26 Podaním z 13. júna 2003 namietala kancelária Grimshaw neplatnosť doručenia z dôvodu, že prílohy žaloby neboli preložené do angličtiny. Preto odmietla prevziať žalobu, ktorej doručenie považovala s odvolaním sa na článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1348/2000 za neplatné. Kancelária Grimshaw súčasne vznesla námietku premlčania.
- 27 Landgericht Berlin však rozhodol, že žaloba bola riadne doručená 23. mája 2003. Odvolanie podané kanceláriou Grimshaw bolo Kammergericht Berlin zamietnuté. Následne kancelária Weiss podala proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu opravný prostriedok „revision“ na súd Bundesgerichtshof.
- 28 Vnútroštátny súd uvádza, že na základe nemeckého občianskeho súdneho poriadku tvoria žaloba a prílohy, na ktoré odkazuje, jeden celok a že žalovanému musia byť poskytnuté všetky žalobcom uvádzané informácie, ktoré sú potrebné na jeho obranu. Preto teda nemožno posudzovať platnosť doručenia žaloby oddelene od doručenia príloh z dôvodu, že údajne podstatné informácie vyplývajú zo žaloby a že právo byť vypočutý je zabezpečené tým, že žalovaný sa v súvislosti s obsahom príloh môže ešte v dostatočnej miere brániť v priebehu konania.
- 29 Výnimka z tejto zásady je prípustná vtedy, ak potreba informovanosti žalovaného nie je podstatne narušená, napríklad z dôvodu, že jedna príloha, ktorá nebola priložená k žalobe, bola doručená žalovanému skoro súčasne s podaním žaloby, alebo vtedy, ak sú žalovanému písomnosti známe ešte pred podaním žaloby.

- 30 Vnútroštátny súd uvádza, že v prejednávanej veci neboli kancelárii Grimshaw známe všetky písomnosti, najmä tie, ktoré sa týkali zistenia a opráv vád a nákladov s tým spojených. Takéto písomnosti nemožno považovať za bezvýznamné podrobnosti, pretože od ich posúdenia môže závisieť rozhodnutie týkajúce sa podania vyjadrenia k žalobe.
- 31 Vnútroštátny súd si kladie otázku, či kancelária Grimshaw oprávnené odmietla žalobu. Upresňuje, že ani jeden z orgánov kancelárie oprávnených na jej zastupovanie nerozumie nemeckému jazyku.
- 32 Podľa Bundesgerichtshof by sa mohol článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1348/2000 vykladať v tom zmysle, že doručenie žaloby nemožno odmietnuť z dôvodu, že prílohy neboli preložené.
- 33 Toto ustanovenie nehovorí o odmietnutí prevzatia príloh. Navyše vzorové tlačivo upravené v tomto nariadení, ktoré sa má podľa článku 4 ods. 3 prvej vety nariadenia použiť pri žiadostiach o doručenie do členských štátov Európskej únie, požaduje uvedenie údajov o druhu písomnosti a použitom jazyku len vo vzťahu k doručovanej písomnosti (body 6.1 a 6.3), nie však vo vzťahu k prílohám, pri ktorých sa požaduje len uvedenie ich počtu (bod 6.4).
- 34 Pre prípad, že by bolo možné odmietnuť doručenie písomnosti výlučne z dôvodu, že jej prílohy neboli preložené, vnútroštátny súd uvádza, že podľa neho zmluva, v ktorej sa žalobca a žalovaný dohodli, že jazykom písomného styku bude nemčina, nepostačuje na to, aby zbavila žalovaného práva na odmietnutie prevzatia žaloby na základe článku 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1348/2000.

35 Toto zmluvné ustanovenie totiž neznamená, že žalovaný v zmysle nariadenia rozumie tomuto jazyku. V každom prípade, ako uvádza vnútroštátny súd, právna náuka je v tomto ohľade protichodná, niektorí autori sa domnievajú, že ustanovenie o použití určitého jazyka v zmluvných vzťahoch svedčí o predpokladanej znalosti tohto jazyka v zmysle uvedeného nariadenia.

36 Nakoniec sa vnútroštátny súd pýta, či je v prípade, že zmluvné ustanovenie nemôže byť dôkazom poznania dotknutého jazyka, možné vždy odmietnuť doručenie takej žaloby, ktorej prílohy nie sú preložené, alebo či existujú výnimky, napríklad vtedy, keď žalovaný už disponuje prekladom príloh alebo keď je obsah prílohy doslovne prebratý do preloženej žaloby.

37 O takýto prípad by mohlo ísť aj vtedy, keď sú priložené písomnosti vyhotovené v jazyku, na ktorom sa zmluvné strany v rámci zmluvy platne dohodli. Vnútroštátny súd uvádza príklad zmluvnej strany so slabším postavením, ktorú by bolo prípadne potrebné chrániť, akými sú napríklad cezhraniční spotrebitelia, ktorí zmluvne súhlasili s tým, že jazykom písomného styku bude jazyk podnikateľa.

38 Zdôrazňuje však, že vo veci samej kancelária Grimshaw uzavrela zmluvu v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Nevidí nijakú osobitnú potrebu ochrany tejto kancelárie, a teda ani nutnosť priznať jej právo odmietnuť prevziať žalobu.

39 Za týchto okolností Bundesgerichtshof rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 8 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1348/2000... vykladať v tom zmysle, že adresát nemá právo odmietnuť prevzatie doručovanej písomnosti, ak neboli

v jazyku prijímajúceho členského štátu alebo v jazyku odosielaajúceho členského štátu, ktorému adresát rozumie, vyhotovené len prílohy doručovanej písomnosti?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku:

Má sa článok 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1348/2000 vykladať v tom zmysle, že adresát ‚rozumie‘ jazyku odosielaajúceho členského štátu v zmysle tohto nariadenia už len z toho dôvodu, lebo sa v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti v zmluve so žalobcom dohodol, že písomný styk bude prebiehať v jazyku odosielaajúceho členského štátu?

3. V prípade zápornej odpovede na druhú otázku:

Má sa článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1348/2000 vykladať v tom zmysle, že adresát sa nesmie odvolávať na tento článok na účely odmietnutia prevzatia takých príloh k písomnosti, ktoré neboli vyhotovené v jazyku prijímajúceho členského štátu alebo v jazyku odosielaajúceho členského štátu, ktorému adresát rozumie, ak v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti uzatvorí zmluvu, ktorou dohodne, že písomný styk bude prebiehať v jazyku odosielaajúceho členského štátu, a tieto prílohy sa jednak týkajú tohto písomného styku a jednak sú vyhotovené v dohodnutom jazyku?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 40 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1348/2000 musí vykladať v tom zmysle, že adresát doručovanej písomnosti nemá právo odmietnuť prevzatie doručovanej písomnosti, ak neboli v jazyku prijímajúceho členského štátu alebo v jazyku odosielajúceho členského štátu, ktorému adresát rozumie, vyhotovené len prílohy tejto písomnosti.
- 41 Na úvod je potrebné zdôrazniť, že nariadenie č. 1348/2000 sa uplatňuje na doručované písomnosti rôznej povahy, v závislosti od toho, či ide o súdne alebo mimosúdne písomnosti, či ide o návrh na začatie konania, súdne rozhodnutie, vykonávacie opatrenie alebo akúkoľvek inú písomnosť. Otázka predložená Súdnemu dvoru sa týka návrhu na začatie konania.
- 42 Keďže úloha a dôležitosť príloh k určitej písomnosti sa môžu v závislosti od povahy doručovanej písomnosti líšiť, je potrebné obmedziť úvahy a odpovede uvedené v tomto rozsudku výlučne na návrh na začatie konania.
- 43 Z pripomienok predložených Súdnemu dvoru v tomto ohľade vyplýva, že počet a povaha dokumentov, ktoré sa musia priložiť k návrhu na začatie konania, sa v závislosti od právnych poriadkov podstatne líšia. V niektorých právnych poriadkoch totiž takáto písomnosť musí obsahovať len predmet a vyjadrenie skutkových a právnych

dôvodov návrhu, pričom dokumenty obsahujúce dôkazy sa doručujú samostatne, kým v iných právnych poriadkoch, ako napríklad nemecký právny poriadok, sa prílohy musia doručiť v rovnakom čase ako žaloba, pričom tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

44 Je nutné konštatovať, že článok 8 nariadenia č. 1348/2000 nehovorí o prílohách doručovanej písomnosti. V každom prípade z formulácie „písomnosti, ktorých preklad sa vyžaduje“, uvedenej v odseku 2 tohto článku, možno rozumieť, že určitá písomnosť sa môže skladať z viacerých dokumentov.

45 Keďže znenie článku 8 nariadenia č. 1348/2000 neobsahuje potrebné upresnenia, je nutné vykladať toto ustanovenie v duchu jeho cieľov a kontextu a všeobecnejšie v duchu cieľov a kontextu samotného nariadenia č. 1348/2000 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. septembra 2000, Linster, C-287/98, Zb. s. I-6917, bod 43).

46 Ako vyplýva z jeho odôvodnenia č. 2, cieľom nariadenia č. 1348/2000 je zlepšiť a zrýchliť doručovanie aktov. Tieto ciele sú pripomenuté v odôvodneniach č. 6 a 8. Posledné uvedené odôvodnenie stanovuje, že „na dosiahnutie efektívnosti tohto nariadenia sa možnosť odmietnuť doručenie písomností obmedzuje iba na výnimočné situácie“. Článok 4 ods. 1 tohto nariadenia navyše stanovuje, že súdne písomnosti sa zasielajú čo najrýchlejšie.

47 Tento cieľ však nemožno dosiahnuť tým, že sa akýmkoľvek spôsobom oslabí právo na obranu (pozri analogicky v súvislosti s nariadením č. 44/2001 rozsudok zo 14. decembra 2006, ASML, C-283/05, Zb. s. I-12041, bod 24). Toto právo, ktoré je odvodené od práva na spravodlivé súdne konanie, zakotveného v článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „EDLP“), je základným právom, ktoré je súčasťou všeobecných právnych zásad, ktorých dodržiavanie Súdny dvor zaručuje (pozri najmä rozsudok ASML, už citovaný, bod 26).

48 Preto je potrebné snažiť sa zosúladiť ciele účinnosti a rýchlosti doručenia procesných aktov, ktoré sú nevyhnutné pre riadny výkon spravodlivosti, s cieľom ochrany práva na obranu, najmä pri výklade článku 8 nariadenia č. 1348/2000 a osobitne pojmu doručovanej písomnosti v prípade, keď je ňou návrh na začatie konania, aby sa mohlo určiť, či takáto písomnosť musí obsahovať prílohy zložené z dokumentov obsahujúcich dôkazy.

49 Je však nutné konštatovať, že tieto ciele nariadenia č. 1348/2000 samy osebe neumožňujú vykladať pojem návrh na začatie konania v rámci článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1348/2000 v tom zmysle, aby sa mohlo určiť, či takáto písomnosť môže alebo musí obsahovať prílohy. Taktiež neumožňujú, aby sa určilo, či preklad návrhu na začatie konania tvorí podstatnú súčasť práva žalovaného na obranu, čo by mohlo objasniť rozsah povinnosti prekladu stanovenej v článku 8 tohto nariadenia.

50 Výklad nariadenia č. 1348/2000 však nemožno vyňať z kontextu vývoja v oblasti súdnej spolupráce v občianskych veciach, do ktorej toto nariadenie patrí, a osobitne z kontextu nariadenia č. 44/2001, ktoré vo svojom článku 26 ods. 3 a 4 výslovne odkazuje na nariadenie č. 1348/2000.

51 Rôzne ustanovenia totiž ukladajú súdu, aby predtým, ako vyhlási rozsudok pre zmeškanie alebo uzná súdne rozhodnutie, overil, či návrh na začatie konania bol doručený takým spôsobom, že sa dodržalo právo na obranu (čo sa týka zmeškania, pozri najmä článok 19 ods. 1 nariadenia č. 1348/2000, článok 26 ods. 2 nariadenia č. 44/2001, ako aj článok 20 druhý odsek Bruselského dohovoru; čo sa týka uznania rozhodnutí, pozri najmä článok 34 bod 2 nariadenia č. 44/2001 a článok 27 bod 2 Bruselského dohovoru).

52 Predtým, ako nariadenie č. 1348/2000 nadobudlo účinnosť, sa cezhraničné písomnosti medzi členskými štátmi doručovali podľa Haagskeho dohovoru z roku 1965, na ktorý odkazuje článok 26 ods. 4 nariadenia č. 44/2001 a článok 20 tretí odsek Bruselského dohovoru, alebo podľa dvojstranných dohôd uzavretých medzi členskými štátmi. Haagsky dohovor a väčšina týchto dohôd však nestanovujú všeobecnú povinnosť preložiť všetky doručované písomnosti, a teda sa zdá, že vnútroštátne súdy sa domnievali, že právo na obranu je dostatočne chránené, pokiaľ mal adresát doručovanej písomnosti k dispozícii dostatočnú lehotu na to, aby si mohol dať preložiť takúto písomnosť a pripraviť svoju obranu.

53 Samotné nariadenie č. 1348/2000 navyše neupresňuje, či právo odmietnuť písomnosť v prípade, že nie je preložená, existuje aj v prípade doručenia poštou uskutočneného podľa článku 14 tohto nariadenia. Na účely výkladu tohto ustanovenia je potrebné preskúmať dôvodovú správu k dohovoru o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych alebo obchodných veciach v členských štátoch Európskej únie z 26. mája 1997 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 261, s. 1, ďalej len „dohovor z roku 1997“, dôvodová správa, s. 26), prijatému na základe článku K.3 Zmluvy EÚ, z ktorého znenia vychádza nariadenie č. 1348/2000 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. novembra 2005, Leffler, C-443/03, Zb. s. I-9611, bod 47).

54 Komentár k článku 14 ods. 2 dohovoru z roku 1997 týkajúcemu sa doručovania poštou uvádza:

„Tento článok stanovuje zásadu prevzatia písomnosti doručovanej poštou.

Členské štáty však môžu s cieľom priniesť záruky adresátom majúcim bydlisko na ich území upresniť podmienky, za ktorých im písomnosti možno doručiť poštou. Možno napríklad vyžadovať zaslanie vo forme doporučenej zásielky alebo uplatnenie pravidiel dohovoru o preklade písomností.“ [*neoficiálny preklad*]

55 Niektoré členské štáty nesprávne či správne vykladali článok 14 ods. 1 nariadenia č. 1348/2000 v tom zmysle, že preklad písomnosti sa nevyžaduje v prípade doručenia poštou, a považovali za nevyhnutné upresniť v súlade s možnosťou stanovenou článkom 14 ods. 2 tohto nariadenia, že nesúhlasia s doručením písomností bez prekladu [pozri v tomto zmysle oznámenia členských štátov podľa článku 23 nariadenia č. 1348/2000 (Ú. v. ES C 151, 2001, s. 4) a prvú aktualizáciu oznámení členských štátov (Ú. v. ES C 202, 2001, s. 10)].

56 Z preskúmania ustanovení Haagskeho dohovoru z roku 1965, Bruselského dohovoru z roku 1997, nariadení č. 1348/2000 a č. 44/2001, ako aj oznámení členských štátov podľa článku 14 ods. 2 nariadenia č. 1348/2000 vyplýva, že v oblastiach, na ktoré sa vzťahujú tieto ustanovenia, ani normotvorca Spoločenstva, ani členské štáty nepovažujú uskutočnenie prekladu návrhu na začatie konania žalobcom za skutočnosť nevyhnutnú pre výkon práva žalovaného na obranu, žalovaný však musí disponovať dostatočnou lehotou postačujúcou na zabezpečenie prekladu písomnosti a prípravu obrany.

57 Takýto výber normotvorcu Spoločenstva a členských štátov nie je v rozpore s ochranou základných práv, ako vyplýva z EDLP. Článok 6 ods. 3 písm. a) tohto dohovoru, podľa ktorého každý, kto je obvinený, má minimálne právo byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom

obvinenia proti nemu, sa totiž uplatňuje len v trestných veciach. Žiadne ustanovenie EDLP neukladá povinnosť preložiť návrh na začatie konania v občianskych a obchodných veciach.

- 58 V dôsledku toho, ak sa normotvorca Spoločenstva rozhodol umožniť článkom 8 nariadenia č. 1348/2000 adresátovi písomnosti odmietnuť písomnosť v prípade, že nie je preložená do úradného jazyka prijímajúceho členského štátu alebo úradného jazyka odosielaajúceho členského štátu, ktorému adresát rozumie, cieľom bolo predovšetkým jednotne určiť, kto má v štádiu doručovania takejto písomnosti zabezpečiť jej preklad a znášať náklady naň.
- 59 Keďže preskúmanie medzinárodného práva a práva Spoločenstva v súvislosti s rozsahom zásady ochrany práva na obranu a najmä nevyhnutnosti prekladu návrhu na začatie konania umožnilo upresniť cieľ článku 8 nariadenia č. 1348/2000, je potrebné práve v duchu tohto cieľa určiť, čo zahŕňa pojem doručovaná písomnosť v zmysle článku 8, pokiaľ je touto písomnosťou návrh na začatie konania, a či takáto písomnosť môže alebo musí obsahovať prílohy zložené z dokumentov obsahujúcich dôkazy.
- 60 Nariadenie č. 1348/2000 sa musí vykladať autonómne, aby sa umožnilo jeho jednotné uplatnenie (rozsudok Leffler, už citovaný, body 45 a 46). To isté platí aj pre nariadenie č. 44/2001 a najmä pre pojem „návrh na začatie konania“ v zmysle článkov 26 a 34 ods. 2 tohto nariadenia, ako aj pre zodpovedajúce ustanovenia Bruselského dohovoru.
- 61 Pri rozhodovaní o výklade článku 27 ods. 2 Bruselského dohovoru o uznávaní rozhodnutí vymedzil Súdny dvor pojem návrh na začatie konania alebo iná rovnocenná

písomnosť v zmysle tohto ustanovenia ako označenie jednej alebo viacerých písomností, ktorých riadne a včas uskutočnené doručenie umožní žalovanému, aby mohol uplatniť svoje práva predtým, ako sa v odosielajúcom členskom štáte vyhlási vykonateľný rozsudok v danej veci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. júla 1995, Hengst Import, C-474/93, Zb. s. I-2113, bod 19).

- ⁶² Súdny dvor preto rozhodol vo veci, v ktorej bol vyhlásený už citovaný rozsudok Hengst Import, že návrh na začatie konania spoločne tvorili platobný rozkaz („decreto ingiuntivo“) vydaný talianskym súdom podľa článku 641 talianskeho občianskeho súdneho poriadku a návrh žalobcu na jeho vydanie. Práve spoločné doručenie týchto dvoch dokumentov totiž spôsobuje začatie plynutia lehoty, počas ktorej môže žalovaný podať odpor. Okrem toho vykonateľné rozhodnutie v prospech žalobcu nemožno vydať pred uplynutím tejto lehoty (rozsudok Hengst Import, už citovaný, bod 20).
- ⁶³ Súdny dvor zdôraznil, že „decreto ingiuntivo“ je jednoduchým formulárom, ktorý sa na to, aby ho bolo možné pochopiť, musí čítať spolu s návrhom na jeho vydanie. Recipročne doručenie samotného návrhu na vydanie platobného rozkazu neumožňuje žalovanému určiť, či si má zabezpečiť obranu, lebo bez „decreto ingiuntivo“ nemôže vedieť, či súd návrhu vyhovel, alebo ho zamietol. Nevyhnutnosť spoločného doručenia „decreto ingiuntivo“ a návrhu na jeho vydanie je navyše potvrdená článkom 643 talianskeho občianskeho súdneho poriadku, z ktorého vyplýva, že sa ním začína konanie (rozsudok Hengst Import, už citovaný, bod 21).
- ⁶⁴ Z tohto autonómneho pojmu návrh na začatie konania, ako ho vykladá Súdny dvor, vyplýva, že taká písomnosť sa skladá z jedného dokumentu, alebo v prípade, že sú vnútorne spojené, z viacerých dokumentov, ktoré umožnia žalovanému, aby pochopil predmet a dôvody návrhu žalobcu, ako aj existenciu súdneho konania, v rámci ktorého si môže uplatniť svoje práva buď tak, že sa bude v prebiehajúcom konaní brániť, alebo tak, ako to bolo vo veci, o ktorej sa rozhodlo už citovaným rozsudkom Hengst Import, že podá opravný prostriedok proti rozhodnutiu vydanému na základe jednostranného návrhu.

- 65 Navyše, ako sa zdôraznilo v bode 43 tohto rozsudku, určité vnútroštátne právne poriadky nestanovujú, že spisové dokumenty obsahujúce dôkazy sa musia priložiť k písomnosti, ktorú definujú ako návrh na začatie konania, ale umožňujú, aby sa doručili osobitne. Takéto dokumenty obsahujúce dôkazy sa teda nepovažujú za vnútorne spojené s návrhom na začatie konania v tom zmysle, že by boli nevyhnutné na to, aby žalovaný mohol pochopiť návrh, ktorý sa voči nemu podal, a že existuje súdne konanie, majú však dôkaznú úlohu, ktorá sa líši od samotného predmetu doručenia návrhu na začatie konania.
- 66 V tomto ohľade je nutné zdôrazniť, že podmienky uznania cudzích rozhodnutí stanovené nariadením č. 44/2001 boli oproti podmienkam stanoveným Bruselským dohovorom zmiernené.
- 67 Článok 34 bod 2 tohto nariadenia sa totiž vzdáva požiadavky riadneho doručenia návrhu na začatie konania uvedenej v článku 27 ods. 2 Bruselského dohovoru s cieľom dať dôraz na skutočné rešpektovanie práva na obranu, ktoré sa považuje za rešpektované vtedy, ak žalovaný vie, že existuje súdne konanie a môže podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu vydanému proti nemu (pozri v tomto zmysle rozsudok ASML, už citovaný, body 20 a 21).
- 68 Táto zmena nariadenia č. 44/2001 oproti Bruselskému dohovoru posilňuje taký výklad pojmu doručovaná písomnosť, ktorou je návrh na začatie konania, podľa ktorého musí takáto písomnosť obsahovať základné prvky na to, aby mohol žalovaný predovšetkým pochopiť, že existuje určité súdne konanie, a nie všetky dokumenty obsahujúce dôkazy umožňujúce preukázanie rôznych skutkových a právnych okolností, na základe ktorých bol návrh na začatie konania podaný.
- 69 Z týchto skutočností vyplýva, že pojem doručovaná písomnosť uvedený v článku 8 nariadenia č. 1348/2000 sa musí v prípade, že touto písomnosťou je návrh na začatie

konania, vykladať v tom zmysle, že dokumenty obsahujúce dôkazy, ktoré majú výlučne dôkaznú úlohu a nie sú vnútorne spojené s návrhom v tom zmysle, že nie sú nevyhnutné na pochopenie predmetu a dôvodu návrhu žalobcu, nie sú neoddeliteľnou súčasťou takejto písomnosti.

70 Preskúmanie pojmu obvinenie, ako vyplýva z EDLP a najmä z jeho článku 6 ods. 3 písm. a) pripomenutého v bode 57 tohto rozsudku, umožňuje dospieť k rovnakému záveru v rámci trestných vecí. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva musí totiž obvinenie umožniť obvinenému, aby sa mohol podrobne oboznámiť nielen s dôvodom jeho obvinenia, teda s vecnými skutkami, z ktorých je obvinený a na ktorých sa zakladá obvinenie, ale aj s právnou kvalifikáciou týchto skutkov, a to podrobným spôsobom (pozri rozsudky ESLP, Pélissier a Sassi/Francúzsko z 25. marca 1999, *Zbierka rozsudkov a rozhodnutí ESLP* 1999-II, § 51, ako aj Mattei/Francúzsko z 19. decembra 2006, č. 34043/02, § 34). *A contrario*, právo na obhajobu nemožno spochybníť výlučne na základe skutočnosti, že obvinenie nezahŕňa dokumenty obsahujúce dôkazy o skutkoch, z ktorých je obvinený.

71 Pri rozhodovaní v súvislosti s článkom 6 ods. 3 písm. e) EDLP, ktorý priznáva obvinenému právo na tlmočníka, Európsky súd navyše rozhodol, že toto právo nemá taký rozsah, že by bolo možné požadovať písomný preklad každého písomného dôkazu alebo oficiálnej spisovej písomnosti (rozsudok ESLP z 19. decembra 1989, *Kaminski/Rakúsko*, séria A, č. 168, § 74).

72 Ako vyplýva zo zistenia uskutočneného v bode 57 tohto rozsudku, ochrana práva na obranu v občianskych a obchodných veciach nemá také vysoké požiadavky ako v trestných veciach.

73 Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti je potrebné vykladať pojem „doručovaná písomnosť“ uvedený v článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1348/2000 v prípade, ak je touto písomnosťou návrh na začatie konania, ako pojem zahŕňajúci jednu alebo viac

písomností, ktorých včasné doručenie dáva žalovanému možnosť uplatniť svoje práva v rámci súdneho konania v odosielajúcom štáte. Takáto písomnosť musí umožniť s určitosťou zistiť aspoň predmet a dôvod návrhu, ako aj to, že ide o výzvu na dostavenie sa k súdu alebo podľa povahy konania, že existuje možnosť podať na dotknutý súd opravný prostriedok. Dokumenty, ktoré majú výlučne úlohu dôkazov a nie sú nevyhnutné na pochopenie predmetu a dôvodu návrhu, nie sú neoddeliteľnou súčasťou návrhu na začatie konania v zmysle nariadenia č. 1348/2000.

74 Takýto výklad je v súlade s cieľmi nariadenia č. 1348/2000 spočívajúcimi v zlepšení a zrýchlení doručovania písomností. Preklad dokumentov obsahujúcich dôkazy môže totiž vyžadovať značný čas, hoci v žiadnom prípade nie je nevyhnutný na potreby konania, ktoré sa uskutoční na súde odosielajúceho členského štátu a v jazyku tohto štátu.

75 Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby overil, či obsah návrhu na začatie konania dáva žalovanému možnosť uplatniť svoje práva v odosielajúcom štáte a najmä či mu umožňuje zistiť predmet a dôvod návrhu podaného proti nemu, ako aj existenciu súdneho konania.

76 Ak sa vnútroštátny súd domnieva, že uvedený obsah je v tomto ohľade nedostatočný z dôvodu, že určité zásadné skutočnosti týkajúce sa návrhu sa nachádzajú v jeho prílohách, musí takýto problém vyriešiť v rámci vnútroštátneho procesného práva, pričom dohliadne na to, aby sa zabezpečila plná účinnosť nariadenia č. 1348/2000 v súlade s jeho účelom (pozri v tomto zmysle rozsudok Leffler, už citovaný, bod 69) a aby boli čo najlepšie chránené záujmy oboch účastníkov sporu.

77 Autorovi návrhu na začatie konania by sa teda mohla priznať možnosť odstrániť nedostatok spočívajúci v neexistencii prekladu niektorej prílohy, ktorá je nevyhnutná,

prostredníctvom jej čo najvčasnejšieho odoslania spôsobom stanoveným nariadením č. 1348/2000. Pokiaľ ide o účinok zaslania prekladu na dátum doručenia, je potrebné ho určiť analogicky podľa systému dvojitého dátumu ustanoveného v článku 9 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1348/2000 (rozsudok Leffler, už citovaný, body 65 až 67), aby sa chránili záujmy oboch účastníkov konania.

78 Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti je potrebné na prvú otázku odpovedať, že článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1348/2000 sa má vykladať v tom zmysle, že adresát návrhu na začatie konania nemá právo odmietnuť prevzatie tejto písomnosti, pokiaľ mu dáva možnosť uplatniť svoje práva v rámci súdneho konania v odosielajúcom členskom štáte, ak sú k tejto písomnosti priložené prílohy tvorené dokumentmi obsahujúcimi dôkazy, ktoré nie sú vyhotovené v jazyku prijímajúceho členského štátu alebo v jazyku odosielajúceho členského štátu, ktorému adresát rozumie, pričom však majú výlučne úlohu dôkazov a nie sú nevyhnutné na pochopenie predmetu a dôvodu návrhu. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby overil, či obsah návrhu na začatie konania je dostatočný na to, aby umožnil žalovanému uplatnenie svojich práv, alebo či prináleží odosielateľovi, aby odstránil nedostatok spočívajúci v neexistencii prekladu prílohy, ktorá je nevyhnutná.

O druhej otázke

79 Svojou druhou otázkou, položenou pre prípad, že sa odpovie v tom zmysle, že adresát písomnosti môže odmietnuť jej prevzatie, ak jej prílohy nie sú preložené, sa vnútroštátny súd pýta, či sa má článok 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1348/2000 vykladať v tom zmysle, že adresát doručovanej písomnosti „rozumie“ jazyku odosielajúceho členského štátu v zmysle tohto nariadenia už len z toho dôvodu, lebo sa v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti v zmluve so žalobcom dohodol, že písomný

styk bude prebiehať v jazyku odosielaajúceho členského štátu. Vzhľadom na výhradu uvedenú v odpovedi na prvú otázku je potrebné odpovedať aj na druhú otázku.

- 80 Na účely určenia, či adresát doručovanej písomnosti rozumie jazyku odosielaajúceho štátu, v ktorom je vyhotovená táto písomnosť, musí súd preskúmať všetky indície, ktoré mu v tomto ohľade predloží žalobca.
- 81 V súvislosti s otázkou, či sa možno domnievať, že adresát písomnosti rozumie jazyku odosielaajúceho členského štátu z dôvodu, že podpísal také zmluvné ustanovenie o použití jazyku, akým je zmluvné ustanovenie opísané vnútroštátnym súdom, sa účastníci konania, ktorí predložili pripomienky, v názoroch rozdeľujú.
- 82 Podľa kancelárie Grimshaw len jej samej prináleží, aby povedala, či rozumie doručenej písomnosti. IHK Berlin zastáva opačné stanovisko, konkrétne, že podpis takéhoto zmluvného ustanovenia predstavuje prijatie tohto jazyka ako jazyka na doručenie súdnej písomnosti, rovnako ako je pre zmluvné strany záväzné zmluvné ustanovenie o určení príslušného súdu.
- 83 Ostatní účastníci konania, ktorí predložili pripomienky, sa domnievajú, že z takéhoto zmluvného ustanovenia nemožno vyvodiť znalosť jazyka v zmysle článku 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1348/2000, ale že predstavuje indíciu poznania tohto jazyka. Kancelária Weiss, ako aj česká a slovenská vláda najmä zdôrazňujú, že stupeň znalosti jazyka nevyhnutný na písomný styk nie je rovnaký ako stupeň jeho znalosti nevyhnutný na súdnu obranu.

84 Výklad kancelárie Grimshaw nemožno prijať, pretože by sa tým účinnosť doručenia stala závislou od dobrej vôle adresáta písomnosti.

85 Taktiež nemožno prijať výklad navrhnutý IHK Berlin. Na to, aby bolo možné dať článku 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1348/2000 potrebný účinok, totiž prináleží príslušnému súdu, aby overil, že podmienky tohto ustanovenia boli skutočne splnené. V tomto ohľade podpísanie zmluvného ustanovenia, ktoré stanovuje použitie konkrétneho jazyka v písomnom styku a pri výkone zmluvy, nemôže byť domnienkou o znalosti dohodnutého jazyka.

86 Na druhej strane je však potrebné uviesť, že podpis takéhoto zmluvného ustanovenia predstavuje indíciu o znalosti jazyka doručovanej písomnosti. Táto indícia bude mať o to väčšiu váhu, ak sa toto zmluvné ustanovenie bude týkať nielen písomného styku medzi účastníkmi konania, ale aj s verejnými orgánmi a inštitúciami. Možno ju podložiť aj inými indíciami, akými sú skutočné odoslanie korešpondencie adresátom písomnosti v jazyku doručovanej písomnosti alebo existencia zmluvných ustanovení v pôvodnej zmluve o určení súdnej príslušnosti pre prípad sporu na súdy odosielajúceho štátu, alebo o tom, že zmluva sa bude riadiť právom tohto členského štátu.

87 Ako uviedla kancelária Weiss a česká i slovenská vláda, stupeň znalosti jazyka nevyhnutný na písomný styk nie je rovnaký ako stupeň jeho znalosti nevyhnutný na súdnu obranu. Napriek tomu ide o skutkovú okolnosť, ktorú musí súd zohľadniť pri overovaní, či je adresát doručovanej písomnosti schopný rozumieť písomnosti tak, aby si mohol uplatniť svoje práva. Vnútroštátny súd musí v súlade so zásadou rovnocennosti vychádzať z toho, ako osoba podliehajúca jeho súdnej právomoci s bydliskom v odosielajúcom štáte môže rozumieť súdnej písomnosti vyhotovenej v jazyku tohto štátu.

- 88 Na druhú otázku je potrebné odpovedať, že článok 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1348/2000 sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že adresát doručovanej písomnosti sa v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti v zmluve so žalobcom dohodol, že písomný styk bude prebiehať v jazyku odosielajúceho členského štátu, nie je domnienkou o znalosti tohto jazyka, ale indíciou, ktorú môže súd zohľadniť, keď overuje, či adresát rozumie jazyku odosielajúceho členského štátu.

O tretej otázke

- 89 Svojou treťou otázkou sa pýta vnútroštátny súd v prípade, že sa na druhú otázku, ktorú položil, odpovie negatívne, či sa má článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1348/2000 vykladať v tom zmysle, že adresát sa nesmie odvolávať na tento článok na účely odmietnutia prevzatia takých príloh k písomnosti, ktoré neboli vyhotovené v jazyku prijímajúceho členského štátu alebo v jazyku odosielajúceho členského štátu, ktorému adresát rozumie, ak v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti uzatvorí zmluvu, ktorou dohodne, že písomný styk bude prebiehať v jazyku odosielajúceho členského štátu, a tieto prílohy sa jednak týkajú tohto písomného styku a jednak sú vyhotovené v dohodnutom jazyku.
- 90 Z odpovede Súdneho dvora na prvú otázku vyplýva, že preklad určitých príloh k doručovanému návrhu na začatie konania možno požadovať vtedy, ak je obsah návrhu, ktorý bol preložený, nedostatočný na zistenie jeho predmetu a dôvodu, ako aj na to, aby si žalovaný mohol uplatniť svoje práva, a to z dôvodu, že niektoré zásadné skutočnosti týkajúce sa návrhu sa nachádzajú v jeho prílohách.

- 91 Takýto preklad však nie je nevyhnutný, ak zo skutkových okolností vyplýva, že adresát návrhu na začatie konania bol oboznámený s obsahom príloh. O takýto prípad ide vtedy, ak je ich autorom alebo ak sa predpokladá, že rozumie ich obsahu, napríklad preto, lebo v rámci svojej podnikateľskej činnosti podpísal zmluvu, v ktorej dohodol, že písomný styk bude prebiehať v jazyku odosielaajúceho členského štátu, a tieto prílohy sa jednak týkajú tohto písomného styku a jednak sú vyhotovené v dohodnutom jazyku.
- 92 Preto je potrebné na tretiu otázku odpovedať, že článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1348/2000 sa má vykladať v tom zmysle, že adresát sa nesmie odvolávať na tento článok na účely odmietnutia prevzatia takých príloh k písomnosti, ktoré neboli vyhotovené v jazyku prijímajúceho členského štátu alebo v jazyku odosielaajúceho členského štátu, ktorému adresát rozumie, ak v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti uzatvorí zmluvu, ktorou dohodne, že písomný styk bude prebiehať v jazyku odosielaajúceho členského štátu, a tieto prílohy sa jednak týkajú tohto písomného styku a jednak sú vyhotovené v dohodnutom jazyku.

O trovách

- 93 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. Článok 8 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch sa má vykladať v tom zmysle, že adresát návrhu na začatie konania nemá právo odmietnuť prevzatie tejto písomnosti, pokiaľ mu dáva možnosť uplatniť svoje práva v rámci súdneho konania v odosielajúcom členskom štáte, ak sú k tejto písomnosti priložené prílohy tvorené dokumentmi obsahujúcimi dôkazy, ktoré nie sú vyhotovené v jazyku prijímajúceho členského štátu alebo v jazyku odosielajúceho členského štátu, ktorému adresát rozumie, pričom však majú výlučne úlohu dôkazov a nie sú nevyhnutné na pochopenie predmetu a dôvodu návrhu.

Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby overil, či obsah návrhu na začatie konania je dostatočný na to, aby umožnil žalovanému uplatnenie svojich práv, alebo či prináleží odosielateľovi, aby odstránil nedostatok spočívajúci v neexistencii prekladu prílohy, ktorá je nevyhnutná.

2. Článok 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1348/2000 sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že adresát doručovanej písomnosti sa v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti v zmluve so žalobcom dohodol, že písomný styk bude prebiehať v jazyku odosielajúceho členského štátu, nie je domnienkou o znalosti tohto jazyka, ale indíciou, ktorú môže súd zohľadniť, keď overuje, či adresát rozumie jazyku odosielajúceho členského štátu.

3. Článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1348/2000 sa musí vykladať v tom zmysle, že adresát sa nesmie odvolávať na tento článok na účely odmietnutia prevzatia takých príloh k písomnosti, ktoré neboli vyhotovené v jazyku prijímajúceho členského štátu alebo v jazyku odosielajúceho členského štátu, ktorému adresát rozumie, ak v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti uzatvorí zmluvu, ktorou dohodne, že písomný styk bude prebiehať v jazyku odosielajúceho členského štátu, a tieto prílohy sa jednak týkajú tohto písomného styku a jednak sú vyhotovené v dohodnutom jazyku.

Podpisy